

Datum: Rijeka, 7. srpnja 2025.

Kolegij: Mentalno zdravlje djece i adolescenata

Voditelj: Izv.prof. dr. sc. Ana Kaštelan, dr. med

e-mail voditelja: anakastelan@outlook.com

Katedra: : Katedra za kliničke medicinske znanosti I

Studij: Sveučilišni diplomski studiji - Sestrinstvo - promicanje i zaštita mentalnog zdravlja

Godina studija: 2

Akadska godina: 2025./2026.

IZVEDBENI NASTAVNI PLAN

Podaci o kolegiju (kratak opis kolegija, opće upute, gdje se i u kojem obliku organizira nastava, potreban pribor, upute o pohađanju i pripremi za nastavu, obveze studenata i sl.):

CILJEVI PREDMETA: Osnovni cilj predmeta je identificiranje i razumijevanje osnovnih pojmova i pojava iz područja mentalnog zdravlja djece i adolescenata. Student će po završetku kolegija moći navesti i opisati: osnovne razvojne teorije; etiološke čimbenike u razvoj psihijatrijskih poremećaja u djece i adolescenata; razine prevencije; najčešće psihijatrijske poremećaje dječje i adolescentne dobi; osnovna načela u terapijskom pristupu djeci i adolescentima sa psihičkim teškoćama. Ostali ciljevi predmeta su analiziranje, interpretiranje i sintetiziranje informacija o mentalnom zdravlju djece i adolescenata na pojedinim specifičnim i aktualnim problemima te populacije koji su u domeni mentalnog zdravlja. Sljedeći cilj je kritičko prosuđivanje važnosti uloge različitih subjekata u promociji i održavanju mentalnog zdravlja djece i adolescenata.

Sadržaj predmeta: u PREDAVANJIMA će biti prezentirane sljedeće teme: povijest skrbi o mentalnom zdravlju djece i adolescenata u RH i aktualno stanje; osnovni pojmovi iz područja mentalnog zdravlja djece i adolescenata; razvojne teorije; etiološki čimbenici i prevencija psihijatrijskih poremećaja djece i adolescenata; uloga obitelji u očuvanju mentalnog zdravlja djece i adolescenata; psihijatrijski poremećaji dječje dobi; psihijatrijski poremećaji u adolescentnoj dobi; hitna stanja u dječjoj i adolescentnoj psihijatriji; specifičnosti psihoterapijskog pristupa djeci i adolescentima; psihoterapijske metode liječenja u dječjoj i adolescentnoj psihijatriji; grupna psihoterapija u dječjoj i adolescentnoj psihijatriji; psihoterapijski rad sa roditeljima i obiteljima u dječjoj i adolescentnoj psihijatriji; farmakoterapija djece i adolescenata oboljelih od psihijatrijskih poremećaja. Tijekom seminara studenti će od predloženog odabrati temu svog seminarskog rada: uloga medicinske sestre u očuvanju mentalnog zdravlja djece i adolescenata; uloga škole u očuvanju mentalnog zdravlja djece i adolescenata; ovisnost o internetu kod mladih; ovisnost i zlouporaba psihoaktivnih tvari kod mladih; ovisnost i zlouporaba alkohola kod mladih; kockanje kod adolescenata; vršnjačko zlostavljanje; nasilje u obitelji; pretilost kod djece i adolescenata; rodna disforija i transrodnost kod djece i adolescenata.

Očekivani ishodi učenja za predmet: imenovati i obrazložiti osnovne pojmove iz područja mentalnog zdravlja djece i adolescenata; navesti, opisati i objasniti osnovne razvojne teorije;

identificirati i opisati etiološke čimbenike psihijatrijskih poremećaja djece i adolescenata; opisati i obrazložiti važnost obitelji u zaštiti mentalnog zdravlja djece i adolescenata; identificirati i opisati razine prevencije u domeni mentalnog zdravlja djece i adolescenata; navesti i opisati najčešće psihijatrijske poremećaje dječje i adolescentne dobi; navesti, opisati i obrazložiti osnovna načela terapijskog pristupa djeci i adolescentima sa psihičkim teškoćama; analizirati, interpretirati i sintetizirati specifičnu problematiku u domeni mentalnog zdravlja djece i adolescenata; kritički prosuđivati važnost uloge različitih subjekata u promociji i održavanju mentalnog zdravlja djece i adolescenata

Izvođenje nastave: Nastava se izvodi u obliku predavanja i seminara, uživo i „on line“. Studenti su obvezni redovito pohađati nastavu, napisati seminarski rad, pripremiti i prezentirati seminarsku PPT prezentaciju; te položiti završni ispit u formi testa. Obavljanjem svih nastavnih aktivnosti i po položenom završnom ispitu student može steći najviše 2,5 ECTS boda.

Popis obvezne ispitne literature:

1. Begovac, I. (Ur.). (2021). Dječja i adolescentna psihijatrija. E-izdanje: Sveučilište u Zagrebu Medicinski fakultet. Dostupno na: <https://urn.nsk.hr/urn:nbn:hr:105:694914> (odabrana poglavlja)
2. Pernar, M., & Frančišković, T. (Ur.). (2008). Psihološki razvoj čovjeka. E-izdanje: Sveučilište u Rijeci, Medicinski fakultet. Dostupno na: <https://urn.nsk.hr/urn:nbn:hr:184:145832> (odabrana poglavlja)
3. PPT prezentacije predavanja i seminara, dostupne na platformi Merlin (i/ili MTeams)

Popis dopunske literature:

1. Frančišković, T., Grković, J., Kaštelan, A. (Ur.). (2014). Radna bilježnica iz psihijatrije. Zagreb: Medicinska naklada.
2. Odabrani stručni i znanstveni radovi na zadanu temu (uz odobrenje voditelja kolegija)

Nastavni plan:

Popis predavanja (s naslovima i pojašnjenjem):

1. Uvodno predavanje: povijest skrbi o mentalnom zdravlju djece i adolescenata u RH i aktualno stanje; osnovni pojmovi iz područja mentalnog zdravlja djece i adolescenata. identificiranje i razumijevanje osnovnih pojmova i pojava iz područja mentalnog zdravlja djece i adolescenata.
2. Razvojne teorije: opis i objašnjenje psihoseksualnih faza razvoja, objašnjenje psiholoških konflikata specifičnih za svaku fazu razvoja; osnovni pojmovi teorije objektnih odnosa, opis i objašnjenje razvoja objektnih odnosa.
3. Razvojne teorije: opis i objašnjenje teorije privrženosti, razvoj i tipovi privrženosti; opis i objašnjenje psihosocijalnih faza razvoja po Eriksonu; objašnjenje kognitivno-bihevioralnog koncepta i utjecaja na razvoj.
4. Etiološki čimbenici i prevencija psihijatrijskih poremećaja djece i adolescenata: opis i objašnjenje različitih etioloških čimbenika u nastanku psihijatrijskih poremećaja djece i adolescenata; definicija i opis primarne, sekundarne i tercijarne prevencije u psihijatriji.
5. Uloga obitelji u očuvanju mentalnog zdravlja djece i adolescenata: definicija obitelji, patološka dinamika i komunikacija u obitelji, zaštitna uloga obitelji.
6. Psihijatrijski poremećaji dječje dobi: etiologija, epidemiologija, klinička slika i terapijski pristup pervazivnim razvojnim poremećajima i poremećaju pozornosti i hiperaktivnosti (ADHD).

7. Psihijatrijski poremećaji dječje dobi: etiologija, epidemiologija, klinička slika i terapijski pristup poremećajima tipičnima za dječju dob (enureza, enkopreza, smetnje spavanja i hranjenja, opozicijski poremećaj, separacijski poremećaj, tikovi i drugi poremećaji).
8. Psihijatrijski poremećaji u adolescentnoj dobi: etiologija, epidemiologija, klinička slika i terapijski pristup poremećajima jedenja i poremećajima ponašanja.
9. Psihijatrijski poremećaji u adolescentnoj dobi: etiologija, epidemiologija, klinička slika i terapijski pristup reaktivnim stanjima, anksioznim poremećajima, poremećajima raspoloženja i psihotičnim poremećajima.
10. Hitna stanja u dječjoj i adolescentnoj psihijatriji: klinička slika i terapijski pristup hitnim stanjima.
11. Specifičnosti psihoterapijskog pristupa djeci i adolescentima: opis i obrazloženje specifičnosti u terapijskom pristupu.
12. Psihoterapijske metode liječenja u dječjoj i adolescentnoj psihijatriji: opis osnovnih psihoterapijskih pravaca i tehnika u radu sa djecom i adolescentima.
13. Grupna psihoterapija u dječjoj i adolescentnoj psihijatriji: osnovni pojmovi grupne psihoterapije i grupne analize, specifičnosti u radu sa adolescentima i djecom.
14. Psihoterapijski rad sa roditeljima i obiteljima u dječjoj i adolescentnoj psihijatriji: različiti pristupi roditeljima tijekom povijesti psihoterapije djece, opis različitih tehnika u radu sa roditeljima.
15. Farmakoterapija djece i adolescenata oboljelih od psihijatrijskih poremećaja: osnove farmakoterapijskog pristupa djeci i adolescentima.

Popis seminara s pojašnjenjem:

1. Uloga medicinske sestre u očuvanju mentalnog zdravlja djece i adolescenata: opisati i objasniti ulogu medicinske sestre.
2. Uloga škole u očuvanju mentalnog zdravlja djece i adolescenata: opisati i objasniti ulogu škole.
3. Ovisnost o internetu kod mladih: etiologija, epidemiologija, klinička slika, terapijski pristup i prevencija.
4. Ovisnost i zlouporaba psihoaktivnih tvari kod mladih etiologija, epidemiologija, klinička slika i terapijski pristup, prevencija.
5. Ovisnost i zlouporaba alkohola kod mladih etiologija, epidemiologija, klinička slika i terapijski pristup, prevencija.
6. Kockanje kod adolescenata: etiologija, epidemiologija, klinička slika i terapijski pristup, prevencija.
7. Vršnjačko zlostavljanje: etiologija, epidemiologija, terapijski pristup, prevencija.
8. Nasilje u obitelji: etiologija, epidemiologija, terapijski pristup, prevencija.
9. Pretiost kod djece i adolescenata: etiologija, epidemiologija, terapijski pristup, prevencija.
10. Rodna disforija i transrodnost kod djece i adolescenata: epidemiologija, klinička slika i terapijski pristup.

Popis vježbi s pojašnjenjem:

Nisu predviđene vježbe

Obveze studenata:

Studenti su obvezni redovito pohađati nastavu što znači da ne smiju izostati sa više od 50% sati predavanja (najviše se smije izostati sa 7 šk. sata predavanja) i 50% sati seminara (najviše se smije izostati sa 5 šk. sata seminara), napisati seminarski rad, pripremiti i prezentirati seminarsku PPT prezentaciju; te položiti završni ispit u formi testa.

Ispit (način polaganja ispita, opis pisanog/usmenog/praktičnog dijela ispita, način bodovanja, kriterij ocjenjivanja):

Studenti se ocjenjuju prema Pravilniku o studijima Sveučilišta u Rijeci te Pravilniku o ocjenjivanju studenata na Fakultetu zdravstvenih studija u Rijeci. Rad studenta vrednuje se i ocjenjuje tijekom nastave i na završnom ispitu. Ukupan postotak uspješnosti studenta tijekom nastave čini do 50% ocjene, a na završnom ispitu 50% ocjene; 50% ocjene dobiva se izradom i prezentacijom seminarskog rada. Student može dobiti maksimalno 50 bodova. Ocjenjuje se sadržaj i prezentacija seminarskog rada. Završnom ispitu mogu pristupiti studenti koji tijekom nastave sakupe 25 i više bodova. Ispitu ne mogu pristupiti studenti koji su sakupili manje od 25 bodova ili su izostali s više od 50% nastavnih sadržaja (50 % predavanja i 50 % seminara). Završni ispit je pismeni test, donosi maksimalno 50 bodova. Konačna ocjena zbroj je sakupljenih bodova kroz nastavu i bodova osvojenih na pismenom ispitu:

90-100 bodovaodličan (5) A; 90-100%

75-89,9 bodova.....vrlo dobar (4) B; 75-89,9%

60-74,9 bodovadobar (3)C;60-74,9%

50-59,9 bodova.....dovoljan (2) D;50-59,9%

0-49,9 bodova.....nedovoljan (1) E, 0-49,9%

Mogućnost izvođenja nastave na stranom jeziku:

ne

Ostale napomene (vezane uz kolegij) važne za studente:

Nastavni sadržaji i sve obavijesti vezane uz kolegij kao i ispitni termini nalaze se na mrežnim stanicama Katedre

SATNICA IZVOĐENJA NASTAVE (za akademsku 2025./2026. godinu)

Raspored nastave

Datum	Predavanja (vrijeme i mjesto)	Seminari (vrijeme i mjesto)	Vježbe (vrijeme i mjesto)	Nastavnik
21.02.2026. Subota	8.00-12.00 P1-P5 Z2			Izv. prof. dr.sc. Ana Kaštelan
05.03.2026. Četvrtak	12:00 – 15:00 P6-P8 Inf. uč. FZS			Izv. prof. dr.sc. Ana Kaštelan
06.03. 2026. Petak	08:00-14:00 P9-P15 Z2			Izv. prof. dr.sc. Ana Kaštelan
20.03.2026. Petak		S1-S5 (08:00-12:00) Z2		Izv. prof. dr.sc. Ana Kaštelan
21.03.2026. Subota		S6-S10 12.00-15.00 ONLINE (Z4)		Izv. prof. dr.sc. Ana Kaštelan

Popis predavanja, seminara i vježbi:

P	PREDAVANJA (tema predavanja)	Broj sati nastave	Mjesto održavanja
1	Uvodno predavanje	1	Z2
2	Razvojne teorije, 1. dio	1	Z2
3	Razvojne teorije, 2. dio	1	Z2
4	Etiološki čimbenici i prevencija psihijatrijskih poremećaja djece i adolescenata	1	Z2
5	Uloga obitelji u očuvanju mentalnog zdravlja djece i adolescenata	1	Z2
6	Psihiatrijski poremećaji dječje dobi, 1. dio	1	Informatička uč. FZS
7	Psihiatrijski poremećaji dječje dobi, 2. dio	1	Informatička uč. FZS
8	Psihiatrijski poremećaji u adolescentnoj dobi, 1.	1	Informatička uč. FZS
9	Psihiatrijski poremećaji u adolescentnoj dobi, 2.	1	Z2
10	Hitna stanja u dječjoj i adolescentnoj psihijatriji	1	Z2
11	Specifičnosti psihoterapijskog pristupa djeci i adolescentima	1	Z2
12	Psihoterapijske metode liječenja u dječjoj i	1	Z2

	adolescentnoj psihijatriji		
13	Grupna psihoterapija u dječjoj i adolescentnoj psihijatriji	1	Z2
14	Psihoterapijski rad sa roditeljima i obiteljima u dječjoj i adolescentnoj psihijatriji	1	Z2
15	Farmakoterapija djece i adolescenata oboljelih od psihijatrijskih poremećaja	1	Z2
	Ukupan broj sati predavanja	15	

S	SEMINARI (tema seminara)	Broj sati nastave	Mjesto održavanja
1	Uloga medicinske sestre u očuvanju mentalnog zdravlja djece i adolescenata	1	Z2
2	Uloga škole u očuvanju mentalnog zdravlja djece i adolescenata	1	Z2
3	Ovisnost o internetu kod mladih	1	Z2
4	Ovisnost i zlouporaba psihoaktivnih tvari kod mladih	1	Z2
5	Ovisnost i zlouporaba alkohola kod mladih	1	Z2
6	Kockanje kod adolescenata	1	ONLINE
7	Vršnjačko zlostavljanje	1	ONLINE
8	Nasilje u obitelji	1	ONLINE
9	Pretilost kod djece i adolescenata	1	ONLINE
10	Rodna disforija i transrodnost kod djece i adolescenata	1	ONLINE
	Ukupan broj sati seminara	10	

	ISPITNI TERMINI (završni ispit)
1.	15. 5. 2025.
2.	18. 6. 2025.
3.	6. 7. 2025.
4.	7. 9. 2025.